

Door: Annemieke van Dongen & Mathijs Rotteveel

Gepubliceerd: woensdag 7 januari 2009 23:23

Update: woensdag 7 januari 2009 23:59

Op de puinhopen van de rest van het bedrijfsleven komt een bijna afgeschreven ondernemingsvorm opnieuw tot bloei. 2009 wordt het jaar van de coöperatie.

Terwijl wereldwijd beursgenoteerde banken als dominostenen omvallen, haalden hun coöperatieve concurrenten 22 miljard dollar nieuw spaargeld op. In Nederland kwamen ABN Amro, Fortis en ING ernstig in de problemen, maar stroomde bij Rabobank 20 procent extra spaargeld binnen. Ook de onderlinge verzekeraar Univé doet ondanks de malaise goede zaken.

Het succes van het stoffige co-operatieve model beperkt zich echter niet tot de financiële sector. De alliantie tussen Friesland Foods en Campina groeit uit tot het grootste zuivelbedrijf van Europa en de supermarkten van Coop haalden het afgelopen jaar bijna 10 procent meer omzet. Sinds begin deze week is de groepsonderneming ook in de gezondheidszorg redder in nood. Het ploeterende Vlietland ziekenhuis wordt gered doordat het personeel, een verzekeraar en huisartsen het samen willen overnemen.

'Veel coöperaties ontstaan na financiële crises, omdat mensen zekerheid zoeken bij elkaar', zegt professor Caroline Gijselinckx van de Universiteit van Leuven. 'Daarom wordt 2009 het jaar van de coöperatie.'

Coöperaties zijn volgens professor Caroline Gijselinckx uit Leuven vaak uit nood geboren. 'Je ziet het bij toeleveranciers aan supermarkten', zegt ze. 'Bij prijzenoorlogen vormen ze samenwerkingsverbanden, omdat ze anders uit de markt worden geprijsd. Samen hebben ze een sterkere onderhandelingspositie tegenover de machtige supermarktketens.'

Tijdens de financiële crisis zijn veel consumenten de weg kwijt geraakt in het doolhof van de financiële wereld. 'Het is een ver-van-mijn-bed-show', aldus Gijselinckx. 'Coöperaties presenteren zich als een overzichtelijk alternatief. Leden weten wie de beslissingen neemt en ze hebben zelf invloed. Ze hebben het idee dat ze kunnen controleren wat er met hun geld gebeurt.'

Dat verklaart volgens commercieel directeur Toine Faber van verzekeraar Univé Oost waarom consumenten juist nu hun toevlucht zoeken tot dit soort organisaties. 'Bij ons zijn de leden de baas', zegt hij. 'Zij willen de beste dienstverlening. En als het bedrijf het goed doet, krijgen ze aan het eind van het jaar ook nog een deel van hun premie teruggestort.' Bij aandeelhouders van beursgenoteerde bedrijven zijn slechts de winstcijfers van belang, als die tegenvallen is hunaandeel zo verkocht.

'Onze organisatie is geworteld in de Achterhoek', zegt Faber. 'Onze eigenaren ook. Hele straten zijn lid en het lidmaatschap wordt van vader op zoon doorgegeven. Ze willen een verzekeraar die ze persoonlijk kennen.'

Bonte club

Ook de meeste klanten van zorgverzekeraar DSW wonen in één regio: Schiedam en omstreken. 'Zeventig procent van de patiënten in het Vlietland-ziekenhuis is via ons verzekerd', zegt bestuursvoorzitter Chris Oomen van DSW. 'Daarom hebben wij baat bij een beter ziekenhuis.'

Na een tegenvallende verbouwing kwam het Vlietland ziekenhuis echter in grote financiële problemen. Daarom wil DSW samen met het personeel van het ziekenhuis, 160 huisartsen en een aantal thuis- en ouderzorgorganisaties het Vlietland overnemen. Eerder deze week maakte dit bonte gezelschap bekend dat het daarvoor 18 miljoen euro bijeen heeft geschaapt.

Niet de winst, maar een betere kwaliteit van de zorg staat volgens bestuurslid en cardioloog Rob van der Heijden voorop. 'De medewerkers en medisch specialisten voelen zich meer bij het ziekenhuis betrokken als ze meer inspraak hebben', verklaart hij. Via een soort spaarplan investeert het personeel maximaal duizend euro per persoon. Als het ziekenhuis winst maakt, krijgen zij rendement.

De rest van de winst wordt terug in het ziekenhuis gestopt, maar dankzij hun investering mogen de andere coöperatieleden wel meebeslissen. 'Voor de levenskwaliteit van onze patiënten is een goed regionaal ziekenhuis belangrijk', verklaart een ander lid, bestuursvoorzitter Jan Hagenaars van Argos Zorggroep. 'De ligduur in het Vlietland is nu vrij lang. Als die teruggebracht wordt, profiteren wij daar bovendien van omdat de patiënten dan eerder bij onze thuiszorg of verpleeghuizen komen.'

Hongersnood

Dat de populariteit van de coöperatie nu stijgt, is volgens professor Gijselinckx geen verrassing. 'De eerste coöperatie werd opgericht in 1844 in Rochedale, een textielstadje vlak bij Manchester', zegt ze. 'Er heerste een grote hongersnood en

het proletariaat werd uitgebuit, arbeiders hadden niets te vertellen. Ze konden nergens anders aankloppen dan bij elkaar.'

Zo erg als in 1844 kunnen we de huidige crisis (nog) niet noemen, maar ook nu zoeken kleine ambachtslieden steun bij het collectief. Zoals kaasmaker Yuri Blanken, die samen met zeven andere biologische producenten onlangs een verkooporganisatie heeft opgericht. 'Los van elkaar zouden we in deze crisistijd de grootste moeite hebben gehad een bedrijf op te starten. Onze kracht ligt in de samenwerking. Met elkaar overleven we de crisis zeker.'

Meer nieuws binnenland

[Volgend bericht >](#)

20:27 **Biesbostocht ten onder door succes**
20:07 **Honderdduizenden zoeken ijs op**
19:09 **Wachtkamers eerste hulp puilen uit**
18:54 **Dode vrouw in deken gewikkeld**
18:28 **'Geen losgeld betaald voor vrijlating Nederlander'**
16:30 **Fortwachters Pampus lopen naar Muiden**
16:20 **Nederland geeft 3 miljoen aan Gaza**
14:49 **'Brinkman is maar een clown'**

[BVBA vraag & aanbod](#)

Het grootste aanbod NV's en BVBA's van België op een site!

Ads door 

OVER DE KRANT

Missie
Uit de pers
Vacatures
Colofon
Contact
Waar te verkrijgen?

OVER DE WEBSITE

Algem. Voorwaarden
Privacy
Helpdesk
Opzeggen
RSS feeds
Colofon website

ADVERTEREN

Adverteren in de krant
Adverteren op de site

DIGITALE KRANT

Online bekijken
Veelgestelde vragen

